

Cumplex da la Reka a Scuol in nouva splendor

Partenaris han festagià il cumplex renovà ed optimà

A temp pella stagiun d’inviern es gnü renovà e modernisà a Scuol il cumplex da vacanzas da la Reka. Proprietaria es la fundaziun Personalfonds SBB.

Motiv per far festa a Scuol: l’ls ultims quatter mais es gnü renovà da fuond sü il cumplex da vacanzas Reka chi’s re-chatta in stretta vicinanza da la staziun da viafier. Quel edifizì cun 18 abitaziuns vaiva la fundaziun Personalfonds da las Viasfier federalas svizas VFF fabrichà da l’on 1980. Karin Mahler chi presidescha quist cussagl da fundaziun e Damian Pfister, il vicedirecter da la Reka (Schweizer Reisekasse) e manader da Reka-Ferien, han invità in venderdi a giasts da turissem e cumün a la surdat-ta da la clav simbolica da quist cum-plex. Preschaints sun stats il capo cu-münal da Scuol Christian Fanzun, l’architecta Marisa Feuerstein cun seis team e divers hoteliers e rapreschan-tants dal turissem local.

Donaziun d’üna persuna privata

La rapreschantanta dals proprietaris Ka-rin Mahler ha dat ün sguard retrospectiv ill’istorgia da quist cumplex a Scuol. «Nossa fundaziun sustegna a collavura-tuors e pensiunats da las VFF chi sun in situaziuns finanzialas difficilas, pussibil-tond ad els da passantar vacanzas a predsch favuraivel.» Ella ha manzunà il nom da Julie Schaefer-Bing chi abitaiva a Muralto, viagiaiva suvent culla viafier e chi’d es morta da primavaira 1972 ill’età da 75 ons. Ch’ella haja fat be bu-nas experienzas culs collavuratuors da las VFF chi restan adüna amiaivels ed hajan gronda pazienza, vaiva quella

Ils manaders dal stabilimaint da la Reka a Scuol, Beni e Cornelia Folie, l’architecta Marisa Feuerstein e’l capo cumünal da Scuol Christian Fanzun illa cuort dal cumplex da vacanzas. fotografia: Flurin Andry

duonna scrit als responsabels. «Ella ha fat sü tuot sia facultà a las VFF culla cun-diziun chi gnia s-chaffida üna funda-ziun chi fabricha ün center da vacanzas per lur collavuratuors», ha dit Mahler. «Uschea vaina pudü realisar avant bod 40 ons quist center qua a Scuol.»

Tenor las aspettativas dad hozindi

Uossa nu correspundaivan las abita-ziuns e’ls oters locals plü dal tuot als

bsögn actuals dals giasts. Perquai ha incumbenzà la fundaziun proprietaria a l’architecta da Scuol Feuerstein da planisar e renovar il cumplex da va-canzas. «Nus vain cumanzà a planisar avant ün on e mez, preparond mincha pass manüdamaing», ha dit l’archi- tecta Marisa Feuerstein da Scuol. «Grazcha a la buna collavuraziun culs mansterans da la regiun esa stat pussi-bel da far tuot las lavuors in s-chars

quatter mais», disch l’architecta da Scuol. Ils cuosts pella renovaziun s’amuntan a 2,5 milliuns francs. Sco ch’ella ha manzunà s’haja allontanà tuot las barrieras illas abitaziuns. Nouv serva la cuort dal cumplex sco lö d’inscunter pels giasts e na plü in prü-ma lingia sco piazza da giovar pels uf-fants: «Da primavaira gnrà drivi l’üert dal cumplex Reka chi cuntgnarà divers giovarets pels uffants sco eir üna plaz-

za da ballapè ed üna piazza pel gö da volley.»

«La Reka – ün partenari ideal»

La Reka es ün sindicat non-profit chi voul pussibilitar a famiglias svizas da far vacanzas i’l pajais. «Per nossa fun-daziun es quai ün partenari ideal», ha dit Karin Mahler, «fingià daspö ons surlaschaina ad els il cumplex da va-canzas qua a Scuol per til gestiunar e dar a fit.» Actualmaing vain quel manà da Cornelia e Beni Folie. D’incuort han prolungà ils partenaris il contrat da fittanza per ulteriurs desch ons. Da-vo ch’el vaiva survgni la clav simbolica pel cumplex da vacanzas renovà, ha Damian Pfister dit chi lessan attrar uossa, sper las famiglias, eir amo ulteri-urs segmains da giasts. «Grazcha a la nouv’infrastructura per ciclistis, cun garascha ed officina per lur velos, dess dvantar nos cumplex quista stà eir ün hotel per bikers», ha’l dit. «L’Engiadina ha passa 1000 kilometers trails pel velo da muntogna, ella es dimena üna regiun ideala per quista gruppa da giasts.» Ultra da quai less la Reka attrar eir amo ün’otra sort da giasts: In lur cumplexs e cumünins da vacanzas a Sörenberg, Scuol, Rougemont, Pany, Montfaucon, Magadino, Madulain e Brissago sun bainvgnüts a partir da quist on eir giasts accompagnats da lur chans. Christian Fanzun, il capo cu-münal da Scuol, ha manzunà la crisa turistica dals ultims ons in Engiadina Bassa, cun hotels chi han stuvü serrar e’ls progets d’hotel chi nu sun gnüts realisats: «Tantplü grond es il plaschair cha’ls proprietaris han investi i’l cum-plex da vacanzas a Scuol da maniera ch’el as preschainta uossa in nouva splendor.» (anr/fa)

Davo las festas il s-chart

Üna vart main bella da las festas

Las festas da Nadal e Büman sun pels blers il plü bel temp da l’on, chaschunan però daplü s-chart. La Regiun Engiadina Bassa/Val Müstair ha l’incumbenza dals cumüns d’allontanar il s-chart.

Las festas da Nadal e Büman genere-schan las plü bleras pernottaziuns da l’on. Giasts da tuot las parts dal muond, possessuors da seguondas abitaziuns e confamiliars passaintan sur festas lur vacanzas illa regiun. Ün temp fich im-portant per üna regiun turistica chi vi-va in prüma lingia direct obain indirect

dal turissem. Scha’ls lets sun bain occu-pats dūrant las festas ed in favrer e marz schi es la stagiun d’inviern salvada. Che füss la regiun dal turissem da la destina-ziun da vacanzas Engiadina Bassa Scuol Samignun Val Müstair SA (TESSVM) sainza hotels ed abitaziuns da vacanzas bain occupats chi procuran cun en-tradas essenzialas pel bainesser da l’e-co-nomia locala?

Vain pro cha blers fan lur cu-mischiuns e fan adöver da l’infrac-tectura chi’d es dependenta da bunas frequenzas. L’allontanamaint d’im-mundizchas vain fat pels cumüns da Zernez fin Samignun da la ditta Reto Crüzzer da Scuol. El vain reglè cun ün contrat culla regiun. Üna lavur fich im-portanta per üna regiun turistica chi’s

voul preschantar in möd net e favurai-vel als giasts.

Daplü s-chart ils prüms mais da l’on

Sco cha Gian Luigi Castellazzi, il mana-der da la ditta Crüzzer, ha infuormà nun esa simpel d’eruir precis la tonnascha da las immundizchas. «La fin da december, però impustüt in schner vaina bleras im-mundizchas, ma eir illa stagiun da stà in lügl ed avuost. Sur festas vaina impustüt daplü butiglias e chartun.» Üna glista da la tonnascha d’immundizchas da la re-giun muossa cifras cleras per las immu-dizchas i’ls sachs ufficials. In mais plü flaivels importa la tonnascha tanter 150 fin 180 tonnas s-chart. In schner, favrer, marz ed avuost d’eiran quai dal 2017 tan-ter 220 e 250 tonnas. «Sur festas vain nus

impustüt ün augmaint pro’l vaider e’l chartun chi po importar fin 30 per-tschieint daplü co’ls oters mais da l’on», ha dit Castellazzi. Las immundizchas vegnan transportadas cun camiuns dals singuls cumüns e fracziuns a Manaröl a Scuol e davo cun pacas excepziuns trans-portà inavant cun la viafier per arder illa bruschaduoira a Trimmis. Las butiglias van a Surava ingio ch’ellas vegnan elavu-radas sco prodots da vaider ed izolaziuns.

Responsabla per diversas lezchas

La Regiun Engiadina Bassa Val Müstair es üna corporaziun dal dret public cun aigna persunalità giuridica. La Regiun cumpiglia il territori intuorn il Parc Na-ziunal Svizzer, voul dir da Zernez fin Martina cun Samignun e la Val Müstair.

Ella as cumpuona da tschinch cumüns cun üna populaziun da var 9500 abi-tants. La Regiun pissera tenor prescrip-ziuns da la Confederaziun e dal Chan-tun e sün incumbenza dals cumüns per ün’economisaziun d’immundizchas cunvgnainta illa Regiun, chi schanie-scha la natüra. Ils cumüns d’Engiadina Bassa/Samignun han surdat cun cun-vegna da prestaziun quist’incumbenza a la Regiun. Il cumün da Val Müstair orga-nisescha quella svest. La Regiun ha seis sez illa Chasa du Parc a Scuol. Ella s’oc-cupa sper las immundizchas eir da la Curatella professiunala, l’Uffizi da scus-siun e fallimaint, l’Uffizi dal stadi civil, la Planisaziun regiunala, il Güdisch re-giunal, la Scoula da musica regiunala e d’otras incumbenzas. (anr/bcs)

Las festas procuran per daplü rument: impustüt daja sur festas fin 30 pertschieint daplü butiglias e mantuns da chartun.

fotografias: Benedict Stecher